

BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ ÜLKE RAPORU

DEVREK TİCARET VE SANAYİ ODASI

2022

* Bu Rapor T.C. TİCARET BAKANLIĞI (<https://ticaret.gov.tr/>)

Sayfasındaki veriler derlenerek bilgi amaçlı hazırlanmıştır.

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	2
2. GENEL EKONOMİK DURUM	5
3. DIŞ TİCARET	6
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	9
5. TÜRKİYE ile TİCARET	11
EKLER:	13

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Devletin Adı	Birleşik Arap Emirlikleri
Yönetim Şekli	Mutlak Monarşi (Yedi Emirlikten meydana gelen Federasyon)
Devlet Başkanı	Sheikh Mohammed bin Zayed Al-Nahyan (Abu Dhabi Emiri)
Başbakan	Sheikh Mohammed Bin Rashid Al-Maktoum (Dubai Emiri)
Bağımsızlık tarihi	2 Aralık 1971 (İngiltere'den)
Başkent	Abu Dhabi
Büyük şehirleri	Abu Dhabi, Dubai, Sharjah
Resmi Dil	Arapça (İngilizce yaygın olarak kullanılmaktadır)
Ülke Nüfusu (2022)	10.544.000 (IMF)
Yüzölçümü (kara)	71.020 km ² (Dünya Bankası)
Döviz Kuru	1\$=3,67 AED (sabit)

Coğrafi Konum

Yüzölçümü 71.020 km² olup, topraklarının %97'si çöldür. BAE, Arap/İran Körfezine ve Hint Okyanusuna kıyısı vardır. Yedi emirlik içinde coğrafya olarak en büyük olanı Abu Dhabi'dir. AD, ülke topraklarının yaklaşık %86'sını kaplamaktadır. Dubai ise, ülke topraklarının %5'ini oluşturmaktadır. BAE 200'e yakın adayı ihtiva etmekte olup, Abu Dhabi şehri bu adalardan biri üzerine kurulmuştur.

Ülkede yaz dönemi (nisan-ekim) sıcak ve nemli bir hava görülmektedir. Kışları (kasım-mart) ise ülkeye serin iklim hakim olmakta ve sıcaklık 14-23°C arasında değişmektedir. Zaman zaman yaşanan kum fırtınalarının dışında, kış aylarında (aralık-ocak) anlık ve kısa süreli aşırı miktardaki yağış, altyapısı yetersiz olan şehirlerde sele yol açabilmektedir.

Su yetersizliği son yıllarda BAE için önemli bir sorun haline gelmiştir. Konutlarda kullanılan su, deniz suyu arıtmasıdır.

Siyasi ve İdari Yapı

Bağımsızlık öncesinde Aşiretler Devleti (Trucial States) olarak tanınan BAE, 2 Aralık 1971'de İngiltere'den bağımsızlığını kazanmıştır. Aynı gün Abu Dhabi Emiri Sheikh Zayed al-Nahyan (1971-2004) ülkenin ilk Başkanı seçilmiştir.

BAE, yedi emirlikten/şehirden meydana gelen bir federasyondur.

BAE'nin kuruluş aşamasında varılan (yazılı olmayan) mutabakata göre, Abu Dhabi Emiri devlet başkanı, Dubai Emiri ise başbakan olmaktadır.

Federal Yüksek Konsey (FYK): Yedi Emirden oluşan Yüksek Konsey, BAE'deki en üst siyasi karar organıdır. Konsey, üyeleri arasından Devlet Başkanını, Başbakanı ve Bakanları seçmektedir. Yüksek Konsey'in Başkanı, aynı zamanda BAE Devlet Başkanı'dır. Devlet Başkanı (Yüksek Konsey toplantı halinde olmadığı zamanlar) Konsey'in tüm yetkilerini kullanabilmektedir.

Dolayısıyla, Devlet Başkanı yasama ve yürütme yetkisine de sahiptir. Abu Dhabi ve Dubai emirlerinin FYK'da veto yetkisi bulunmaktadır.

(<https://www.thenational.ae/uae/government/sheikh-khalifa-re-elected-president-of-uae-1.934146>)

Devlet Başkanı: Abu Dhabi Emiri Devlet Başkanıdır. Dış politika, güvenlik, ordu ve askeri konular ağırlıklı olarak Abu Dhabi Emirliği'nin kontrolündedir. (<https://u.ae/en/about-the-uae/the-uae-government/the-president-and-his-deputy>)

Hükümet: Dubai Emiri ülkenin Başbakanıdır. Aynı zamanda Devlet Başkan Yardımcısı ve Savunma Bakanıdır. (www.uaecabinet.ae).

Federal Ulusal Konsey (meclis): BAE'de siyasi parti yoktur. 40 üyeli Konsey'in yarısı (FYK'nin belirlediği adaylar) halkoylamasıyla ve yarısı doğrudan FYK tarafından atanmaktadır. Konsey'de Bakanlıkların politikaları (yasa tasarıları) tartışılmakta, üyeler görüş ve tavsiyelerini dile getirmektedir. Ulusal Konsey'in yasa tasarılarını onama yada veto yetkisi bulunmamaktadır, kararları tavsiye (advisory) niteliğindedir.

Yasa tasarıları, Yüksek Konsey'de onaylanmasını ve Devlet Başkanı tarafından imzalanmasını müteakip yasalaşmaktadır. Konsey'in görev süresi 4 yıl olup, Yüksek Konsey'in onayına istinaden Devlet Başkanı tarafından feshedebilmektedir. Yeni seçim 2019 yılında yapılacaktır.

Yargı sistemi: BAE'de "federal" ve "yerel/emirlik" olmak üzere ikili bir adli sistem bulunmaktadır. Bu çerçevede, adli uygulamalarda hem İslam, hem de Batı modellerinin karışımı görülmektedir. Federal yasalar, bu iki tür yasa modelini benimseyen mahkemeler için de geçerlidir. Kişinin bu mahkemelerden hangisine gideceği kendisine kalmıştır. Şeriat mahkemeleri de Yüksek Mahkeme'ye karşı sorumludur. Mahkemelerde jüri sistemi yoktur. (<http://www.dubaicourts.gov.ae>)

Federal düzeyde en yüksek yargı kurumu olan Federal Yüksek Mahkeme, kendine özgü bir Anayasa Mahkemesi olarak da düşünülebilir. Bu mahkeme, aynı zamanda en yüksek temyiz mahkemesidir. Sivil, ticari ve idari konularda gerçek veya tüzel kişiler arasındaki anlaşmazlıklara iptidai mahkemeler; federal mahkemelerin görev alanı dışındaki konulara ise Emirliklerin kendi (yerel) yargı organları bakmaktadır.

Anayasada belirtilen temel konular haricinde, Abu Dhabi, Dubai ve RAK Emirlikleri adli sorunlarını federal mahkemeye bağlı olmaksızın kendi yerel mahkemelerinde sonuçlandırabilmektedir. (<https://government.ae/en/about-the-uae/the-uae-government/the-federal-judiciary/structure-of-the-judicial-system>)

Nüfus ve İstihdam

2021 yılı itibarıyla nüfusu yaklaşık 10 milyondur. Nüfusun %84'ünü 15-64 yaş grubu oluşturmaktadır. (Dünya Bankası)

2016 yılında %1,6 düzeyindeki işsizlik oranı, 2021 yılında %3,4 seviyesine yükselmiştir. (Dünya Bankası)

Nüfusunun çoğunluğunu (2015 itibarıyla) ülkede ikamet izniyle çalışan yabancılar oluşturmaktadır. Yabancıların %60'ını Uzak Asya (Hindistan, Pakistan, Bangladeş, Filipinler) kökenli, %18'ini İran ve Ortadoğu ülkeleri (Lübnan, Suriye, Mısır), %5'ini de bazı batılı ülkelerden (Britanya, Almanya, Bulgaristan) çalışmaya gelenlerdir.

Küçük coğrafyası ve az yerli nüfusu ile BAE, şehir devleti ve ayrıca göçmen ülkesi görünümündedir.

Ülke vatandaşları ise, ticaretin haricinde, genelde (%88 oranında) kamu kurumlarında memur olarak istihdam edilmektedir.

Britanya, Lübnan ve Mısır vatandaşları ise özel şirketlerde orta-üst düzey yönetici/danışman kadrolarında görev alabilmektedir.

Öte yandan; son yıllarda istihdamda yabancı kişilerin yerini BAE vatandaşlarının alması fikrine giderek sıcak bakılmaktadır.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Yeraltı sularının yetersizliği ve su talebinin karşılanmasındaki güçlükler nedeniyle, kullanılan suların %80'i deniz suyu arıtma tesislerinden karşılanmaktadır.

OPEC üyesi BAE petrol ve doğalgaz zengini bir ülkedir.

2021 yılı itibarıyla 111 milyar varil kanıtlanmış ham petrol rezervine sahip BAE'nin üretim miktarı 2,7 milyon varil/gündür. Rezerv açısından OPEC içinde 5. büyük ülkedir. (OPEC)

2021 yılı itibarıyla 8,2 trilyon m³ kanıtlanmış doğalgaz rezervi kapsamındaki üretimi (marketed) ise 54 milyar m³ olmuştur. (OPEC)

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
GSYİH (Cari Fiyatlarla- milyar \$)	359	420	504	519	538	561	587	617
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlarla -%)	-4,8	3,8	5,1	4,2	3,9	3,9	4	4,2
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlarla- \$)	36.285	41.205	47.793	48.263	49.303	50.607	52.199	54.096
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	-2,1	0,2	5,2	3,6	2	2	2	2
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	5,9	11,4	14,7	12,5	9,6	7,8	6,8	6,4

Kamu borcu / GSYİH (%)	40	35	31	30	29	28	28	27
-------------------------------	----	----	----	----	----	----	----	----

Kaynak: IMF (2022 Ekim)

2022 yılında 504 milyar dolar olacağı tahmin edilen GSYİH'nın 2023 yılında 519 milyar dolar olması beklenmektedir. Bu çerçevede, 196 ülke arasında dünyanın 32. büyük ekonomisidir. Ayrıca, 47.793 dolarlık kişi başına düşen milli gelir ile dünyada 20. sırada yer almaktadır. (IMF) BAE, petrol ve doğalgaz zengini ülkedir. Petrol fiyatlarındaki değişiklikler ekonomik gelirini doğrudan etkilemektedir. Nitekim, global finansal kriz ve akabinde petrol fiyatının düşmesinden dolayı cari işlemler fazlası ve bütçe gelirleri azalmıştır.

Bütçe gelirlerini artırabilmek için, IMF ile de istişare edilerek, 2015 yılından itibaren (sıkı) mali ve parasal politikalarla bazı tedbirler yürürlüğe konulmuştur. Bu tedbirler; akaryakıt desteğine son vermek, kamu kuruluşlarına hibe ve kaynak transferlerini sınırlandırmak, faizleri yükseltmek, kamu harcamalarında tasarrufa gitmek, elektrik ve su tüketim fiyatlarına zam yapmak şeklinde olmuştur. Ayrıca, 2018 yılında %5 oranında KDV de uygulamaya konulmuştur. BAE'nin 2022 mali yılı kamu bütçesi yaklaşık 59 milyar dinar (16 milyar dolar) tutarındadır.

(BAE Maliye Bakanlığı:

<https://www.mof.gov.ae/en/resourcesandbudget/pages/budget2022.aspx>)

IMF'nin 2022 yılı ülke raporuna göre; hızlı tedbir politikaları COVID-19'un ekonomik etkisini ve petrol fiyat şoklarını hafifletmeye yardımcı olmuştur. 2020'de yaşanan derin durgunluğun ardından petrol dışı sektörlerde kademeli bir toparlanma yaşanmaktadır. Son petrol fiyatlarındaki artışlarla birlikte mali ve dış dengeler iyileşme yolundadır. IMF Ülke Raporu BAE Merkez Bankasının uluslararası rezervi (altın dahil), 2009 yılındaki 26 milyar dolar seviyesinden, 2021 yılında 131 milyar dolara kadar yükselmiştir. (Dünya Bankası) 2020 yılı GSYİH'sı içinde tarım sektörünün payı %1, sanayinin (inşaat dahil) %41 ve hizmetler sektörünün %58'dir. İmalat sektörünün payı %10'dur. (Dünya Bankası)

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

BAE'nin ekonomi ve dış ticaret düzenlemeleri liberal niteliktedir. Uluslararası rekabetin yoğun yaşandığı bir serbest pazara sahiptir. Yabancı sermayeye açıktır. Hedefi, Hongkong ve Singapur gibi bölgesinde ticaret, finans ve turizm merkezi olmaktır.

İç piyasa rekabetçi, fiyat ve kaliteye duyarlı ve dışa açık bir pazardır. Bölgedeki diğer ülkelerin de önemli ölçüde mal ve hizmet tedarik ettiği veya temin ettiği bir ticaret merkezi konumundadır. Pazarın bu özelliğinden dolayı, ülkede her ülkeye ait ürün bulmak mümkündür.

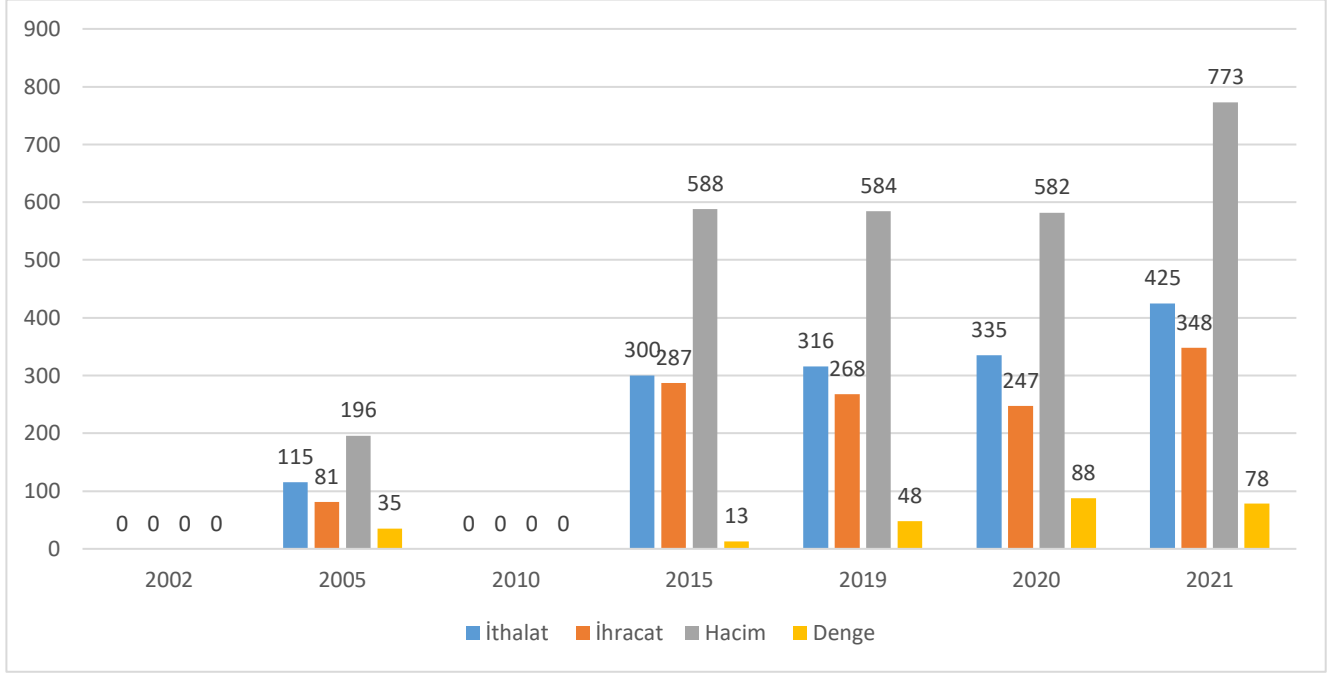
Ülkede tarım ve sanayi üretimi yetersiz olduğundan, ihtiyaçların büyük bir bölümü ithalat yoluyla karşılanmaktadır.

Hidrokarbon gelirleri, ekonomisinin dayanıklılığını artıran en önemli kaynağıdır. Coğrafya ve nüfusu küçük olduğundan dış ticaretini re-export yönünde geliştirme gayreti devam etmektedir. Doğu Afrika-Ortadoğu-Yakın Asya bölgesindeki en istikrarlı ve güvenli ülkedir.

BAE Hükümeti son dönemde elde ettiği deneyim ve sermaye birikimi sayesinde dış pazarlarda yatırıma da yönelmiştir. Emirlikler sahip olduğu yatırım şirketleri aracılığıyla çeşitli ülkelerde telekom ve sanayi şirketleri ile bankalar satın almaktadır. Ayrıca, liman, serbest bölge işletme, gayrimenkul geliştirme gibi projeler aracılığıyla yurtdışında yatırımlar da yapabilmektedirler.

Dış ticareti

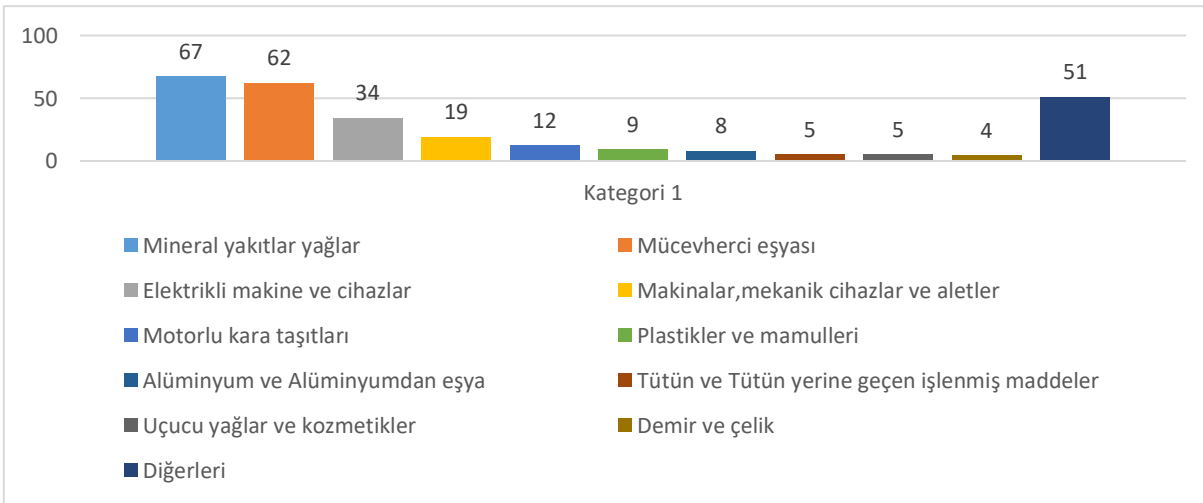
BAE'nin Dış Ticaret Göstergeleri (milyar dolar)

Kaynak: Trademap/BAE-directdata

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticareti İhracatı

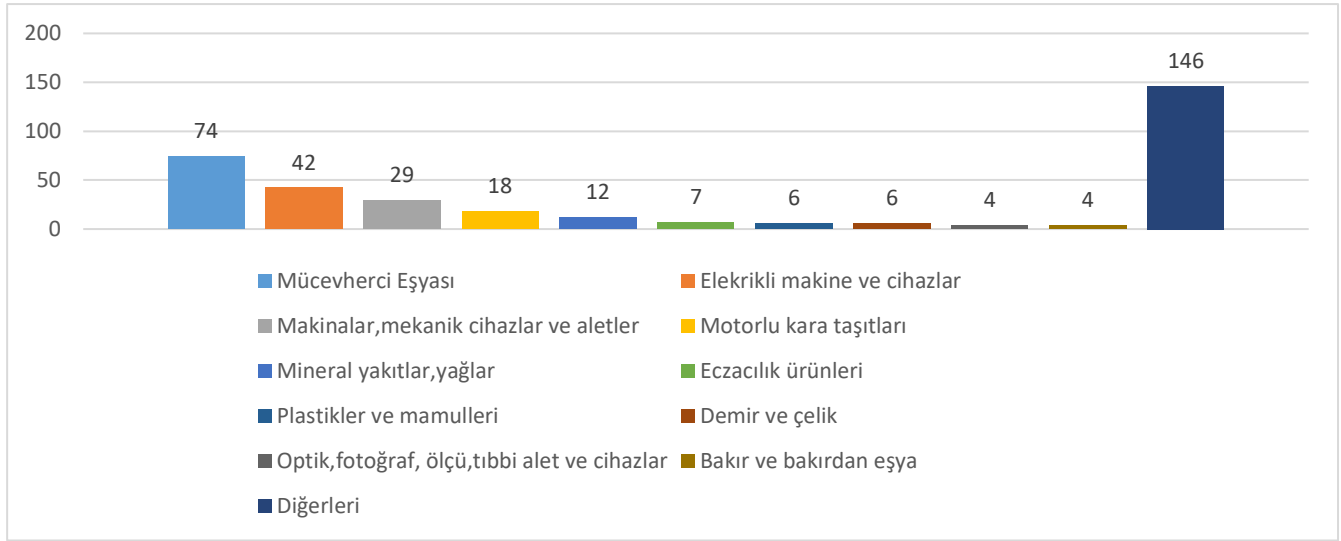
BAE'nin İhracatında Başlıca Ürün Grupları 2021 (milyar dolar)

Kaynak: Trademap/BAE-directdata

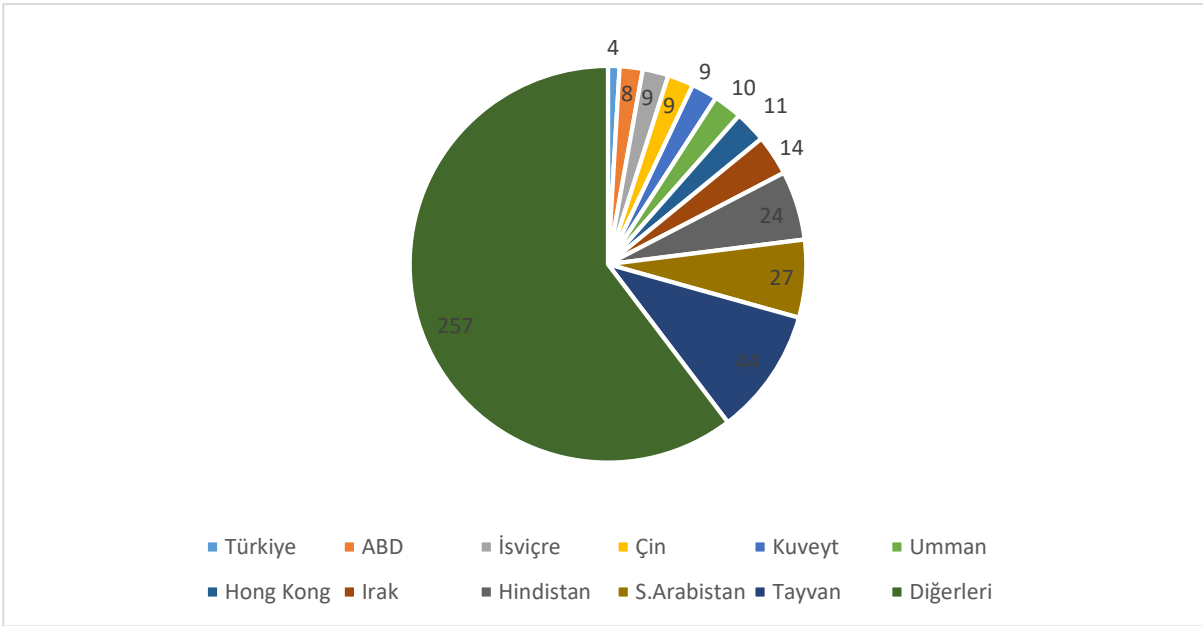
İthalatı

BAE'nin İthalatında Başlıca Ürün Grupları 2021 (milyar dolar)

Kaynak: Trademap/BAE-directdata

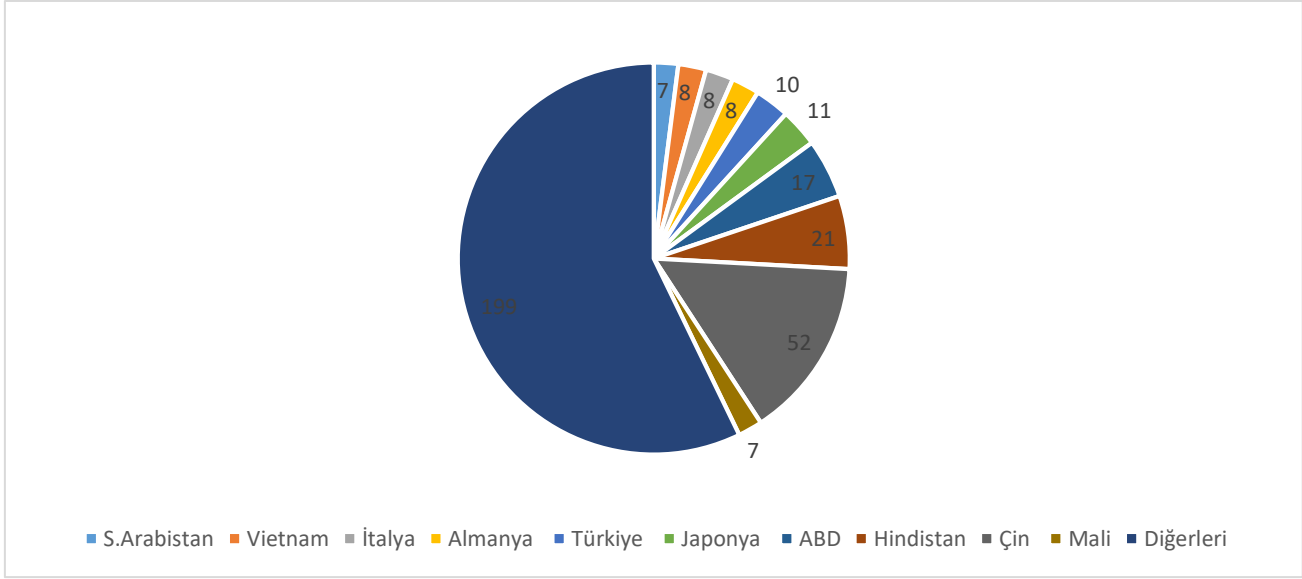
Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticareti İhracatı

Kaynak: Trademap/BAE-directdata

İthalatı

BAE'nin Ükelere Göre İthalatı 2021 (milyar dolar, % pay)

Kaynak: Trademap/BAE-directdata

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Ekonominin petrol ve doğalgaza bağımlılığının azaltılmasına yönelik olarak Hükümetin sektörel üretim ve yatırımların çeşitlendirilmesi çabaları olumlu sonuçlar vermektedir. Özellikle turizm (sağlık turizmi dahil), emlak, finans ve sağlık gibi sektörlerde yatırımlarda artış yaşanmaktadır. Nitekim, "Abu Dhabi 2030 Planı" çerçevesinde 200 milyar dolar değerinde yatırım yapılması ve ülke milli gelirinin %64'ünün petrol dışı sektörlerden oluşması öngörülmektedir. Ülke gelir kaynaklarını çeşitlendirmeye yönelik devlet politikası ve özel sektörde yaşanan canlanma neticesinde, petrol-dışı gelirlerin geçmiş yıllara göre milli gelirdeki payı gittikçe artmaktadır. Başta Amerikalı ve Avrupalı büyük firmalar olmak üzere çok sayıda yabancı firma, özellikle ülkenin ticaret merkezi konumunda olan Dubai'de temsilcilik açmak suretiyle, BAE pazarının yanısıra diğer Körfez ülkeleri ve yakın Afrika ve Uzak Asya ülkelerine ait piyasaları buradan takip etmektedir.

Dubai, rekabetin çok yoğun olduğu bir serbest pazardır. Dubai, bulunduğu coğrafyada ticaret, finans ve turizm merkezi (hub) olma stratejisi izlemektedir. Pazar/nüfus olarak küçük olduğundan, dış ticareti "re-export"a dayanmaktadır. Liman ve serbest bölgelerinde altyapı ve hizmet anlayışı gelişmiştir. Kalkınmada Hong Kong ve Singapur'u örnek almaktadır. Batının ekonomik ve ticari sistemini benimsemiştir. Dubai dünyanın üçüncü, bölgede ise ilk sıradaki re-export (ticaret) merkezidir.

BAE ekonomik büyüme hedefine yönelik olarak federal (ve Emirlikler bazında) stratejik kalkınma planlarını yürürlüğe koymuştur. Kalkınma programlarının ortak özelliği, ekonomiyi

petrol ve doğalgaza bağımlı olmaktan çıkarmak ve gelir kaynaklarında çeşitliliği sağlamaktır. Böylelikle, GSYİH içinde enerji harici sektörlerin payının artırılması hedeflenmiştir.

Kalkınmada öncelik verilmesi planlanan başlıca sektörler; havacılık ve uzay, bilgi teknolojileri, yenilenebilir enerji, ulaşım, turizm, sağlık ve ihracat odaklı sanayi ile petrokimya'dır. Ayrıca, elektrik kullanımının azaltılması da hedeflerden biridir. Bahse konu Stratejik Kalkınma Planları şunlardır; "BAE 2021 Ulusal Vizyonu (<https://www.vision2021.ae/en>) ve "Abu Dhabi 2030 Ekonomik Vizyonu"dur. (<https://www.ecouncil.ae/en/pages/default.aspx>)

Küresel finans krizinin de etkisiyle azalan yabancı sermaye ve doğrudan yatırımı artırmaya yönelik olarak (bazı iş alanlarında kurulacak şirketlerde yabancı ortaklık payının artırılması, iflas kanununun/çek düzenleme mevzuatının değiştirilerek cezaların hafifletilmesi ve daha liberal hale getirilmesi gibi) mevzuat değişiklik çalışmalarına devam edilmektedir.

2019-2021 döneminde toplam doğrudan yabancı yatırım miktarı 99 milyar dolar olan BAE, 2021 yılında 172 milyar dolarlık yabancı sermaye stoğu ile dünyada 41. sıradadır. (UNCTAD) BAE'nin ülkemizdeki sabit yatırım stoğu 2020 yılındaki 4,8 milyar dolar seviyesinden 2021 yılında 1,7 milyar dolara gerilemiştir. Öte yandan, 2021 yılında ülkemizin BAE'deki yatırım stoğu 273 milyon dolardır. (TCMB - Uluslararası Yatırım Pozisyonu)

BAE;

Ekonomik serbestlik endeksine göre 177 ülke arasında 33. sıradadır. (The Heritage Foundation-2022)

Küresel rekabetçilik açısından 141 ülke arasında 25. sıradadır. (World Economic Forum-2019)

İş yapma kolaylığı açısından 190 ülke arasında 16. sıradadır. (Dünya Bankası) (<https://www.doingbusiness.org/>)

Serbest Bölgeler

Ülkede uygulanan yabancı sermaye çekme politikalarından birisi serbest bölgelerin geliştirilmesi olmuştur. Serbest bölgelerde 50 yıl vergi muafiyeti ve "yerel ortağa" ihtiyaç duymadan %100 yabancı sermayeli şirket kurma avantajı sözkonusudur.

Yerel sponsorluk görevi, serbest bölge idaresi tarafından yerine getirilmektedir.

(<https://en.dubai-freezone.ae/freezone-company-formation-in-dubai-and-uae/>)

Şirket kuruluş tescil işlemleri serbest bölge idaresinde yapılmaktadır. Serbest Bölge İdaresi, iş ile ilgili olarak yerel idare ile olan ilişkilerin koordinasyonunu sağlamaktadır. Her serbest bölgenin kuruluş izinleri, masrafları ve kira bedelleri farklıdır.

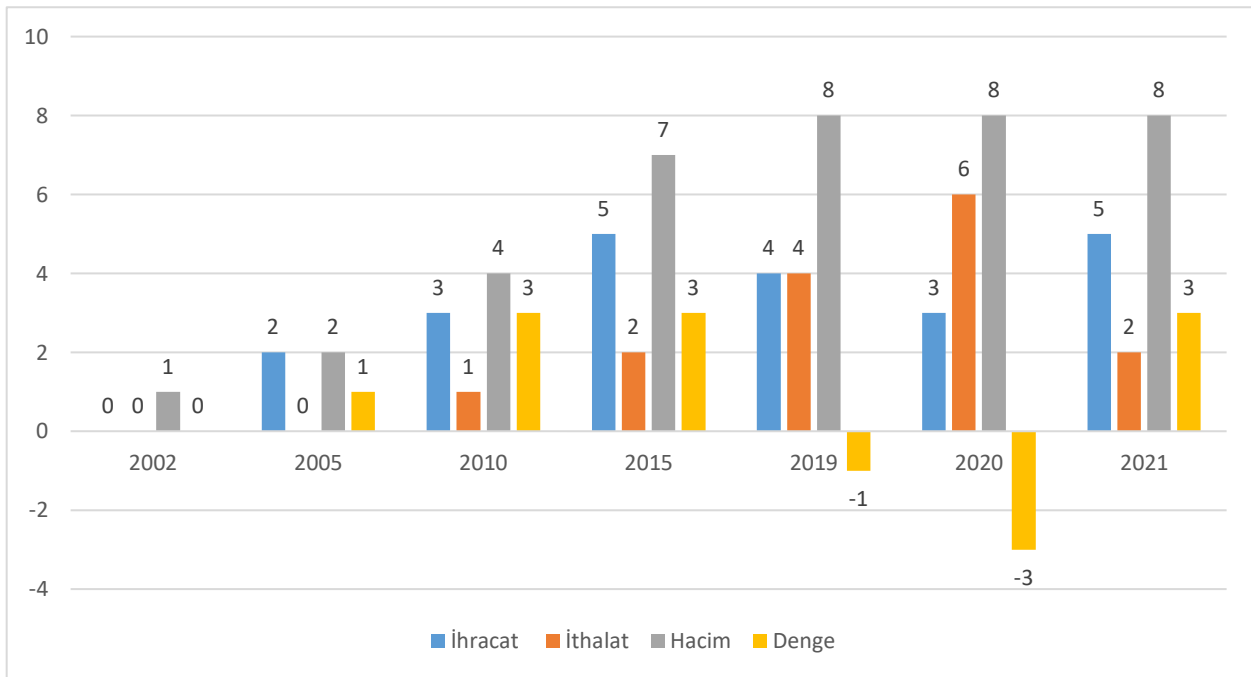
Serbest bölgede kurulu bir firma, dış piyasadan satın aldığı bir ürünü Emirlik içine satmak istemesi durumunda da, yine Emirlik içinde yerleşik bir acenta tayin etmelidir. Serbest bölgeler üçüncü ülke olarak değerlendirilmektedir.

Ülke genelinde 45 serbest bölge bulunmaktadır. Bunların içinde en gelişmiş olanı ise 1985 yılında Dubai’de kurulan Jebel Ali Serbest Bölgesi’dir (<http://jafza.ae/>). Serbest bölgedeki sanayi yatırımlarının büyük kısmı, hafif sanayi ve son aşama montaja yöneliktir. Ayrıca birçok yabancı şirket bu serbest bölgeyi (çevre ülkelere yönelik re-export/transit sevkiyat için) ana dağıtım merkezi olarak kullanmaktadır. Ayrıca, diğer Emirliklerde de serbest bölgeler bulunmaktadır. (<https://en.dubai-freezone.ae/articles-about-bussines-in-uae/full-list-of-free-trade-zones-in-the-uae.html>)

Dubai-2021 ve Abu Dhabi-2030 Kalkınma Planlarında yabancı yatırımcıya hizmet vermek üzere (serbest bölge statüsünde) Sanayi Bölgelerinin artırılması hedeflenmiştir.

5. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

Kaynak: Trademap/Türkiye-directdata

2021 yılında ülkenin toplam ihracatımızdaki payı %2,4 olup 11. sıradadır. İthalatımızdaki yeri ise %0,9 pay ile 25. sıradadır.

2019 ve 2020 yıllarında ikili ticaret BAE lehine fazla vermiştir.

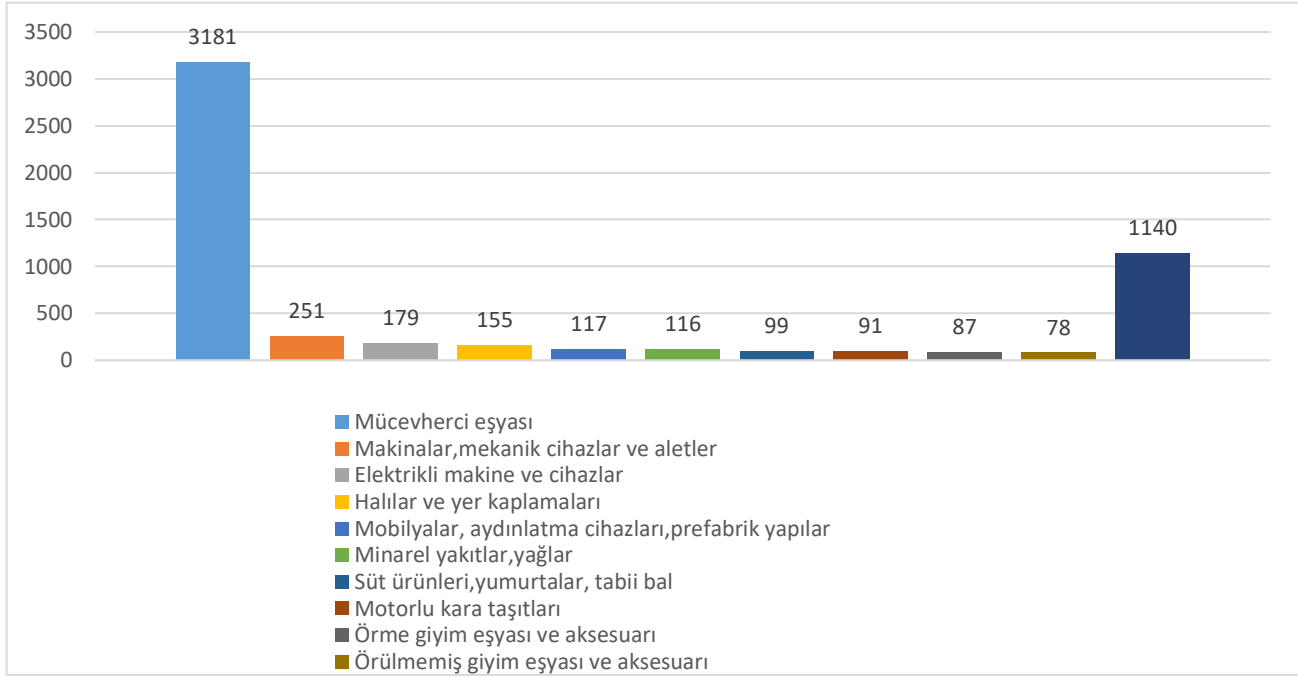
2021 yılında ülkemiz lehine fazla veren ticarete ise ihracatımızda artışa karşılık ithalatımızdaki düşüş etkili olmuştur.

BAE'nin 2021 yılı toplam ithalatında Türkiye %2,8 pay ile 5. sırada yer almıştır. (Trademap/BAE-directdata)

BAE 2021 yılında; halı (gtip: 5702) ithalatının %62'sini, yumurta (gtip: 0407) ithalatının %52'sini, demirçelikten soba (gtip: 7321) ithalatının %25'ini ve mücevherat (gtip:7113) ithalatının %23'ünü Türkiye'den yapmıştır. (Trademap/BAE-directdata)

Türkiye'nin BAE'ye İhracatında Başlıca Ürünler

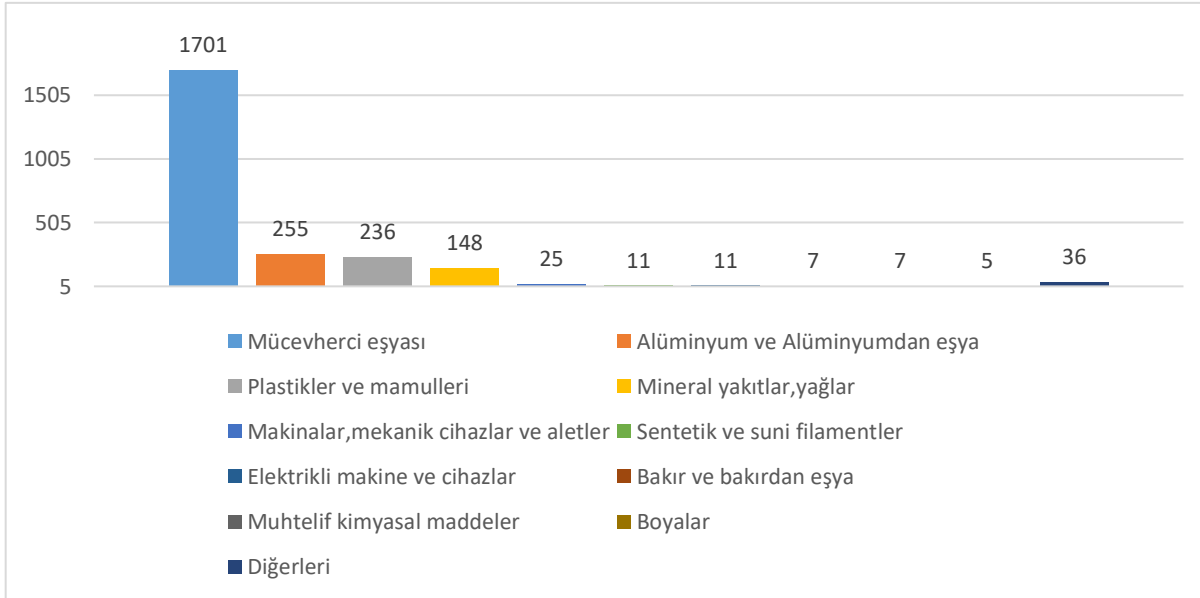
Türkiye'nin BAE'ye İhracatında Başlıca Ürün Grupları 2021 (milyon dolar)

Kaynak: Trademap/Türkiye-directdata

Türkiye'nin BAE'den İthalatında Başlıca Ürünler

Türkiye'nin BAE'den İthalatında Başlıca Ürün Grupları 2021 (milyon dolar)

Kaynak: Trademap/Türkiye-directdata

EKLER:**EK-1: BAE'nin İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)**

GTİP	ÜRÜNLER (ilk 15)		2019	2020	2021	Pay (% 2021)	Değişim (%, 2020-2021)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			315 942 728	335 296 908	425 159 906	100	26,8
1.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	55 966 098	105 123 365	43 798 693	10,3	-58,3
2.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	19 113 224	29 303 480	33 786 923	7,9	15,3
3.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	21 474 161	20 570 655	24 726 304	5,8	20,2
4.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	35 933 897	47 548 149	20 414 364	4,8	-57,1
5.	7102	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış)	11 557 259	8 672 790	16 583 247	3,9	91,2
6.	7113	Mücevherci eşyası ve aksanı	16 443 028	6 457 458	9 922 752	2,3	53,7

		(kıymetli metallerde n veya kıymetli metallerle kaplama metallerde n)					
7.	8703	Otomobiller	7 739 875	6 018 200	6 784 916	1,6	12,7
8.	7601	İşlenmemiş alüminyum	4 289 754	3 293 586	6 411 246	1,5	94,7
9.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular , verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	4 336 525	5 406 727	6 240 492	1,5	15,4
10.	2402	Tütün/tütün yerine geçen maddelerden purolar, sigarillolar ve sigaralar	4 284 019	3 990 627	4 423 857	1	10,9
11.	3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	2 394 622	2 834 640	3 691 418	0,9	30,2
12.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	2 502 193	2 468 176	2 941 861	0,7	19,2
13.	7408	Bakır teller	2 306 029	1 794 016	2 768 353	0,7	54,3
14.	3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	1 246 524	1 744 097	2 299 529	0,5	31,8
15.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	1 793 570	20 488 753	2 040 887	0,5	-90

Kaynak: Trademap/BAE-directdata

EK-2: BAE'nin İthalatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (ilk 15)	2019	2020	2021	Pay (% 2021)	Değişim (%, 2020- 2021)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			267 937 296	246 961 071	347 529 087	100	40,7
1.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	32 134 076	37 256 647	48 181 869	13,9	29,3
2.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	22 190 172	20 385 337	27 417 617	7,9	34,5
3.	7102	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış)	10 934 451	8 463 628	14 714 484	4,2	73,9
4.	8703	Otomobiller	13 908 636	10 320 131	12 689 705	3,7	23
5.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallerden veya kıymetli metallerle kaplama metallerden)	14 869 236	6 082 239	10 103 418	2,9	66,1
6.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	12 430 066	16 174 806	8 978 876	2,6	-44,5
7.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	5 754 318	6 797 915	8 358 523	2,4	23
8.	8411	Turbojetler, turbopropelleri	5 918 121	4 103 397	4 279 754	1,2	4,3

		er ve diğer gaz türbinleri					
9.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	3 239 684	3 396 272	3 629 676	1	6,9
10.	7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham)	2 605 925	2 404 701	3 185 527	0,9	32,5
11.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	2 873 417	2 546 860	2 990 438	0,9	17,4
12.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	700 781	905 833	2 760 882	0,8	204,8
13.	8803	88.01 ve 88.02 Pozisyonlarında ki hava taşıtlarının aksam ve parçaları	2 663 645	1 728 868	2 340 473	0,7	35,4
14.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	2 960 404	21 440 696	2 237 025	0,6	-89,6
15.	7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm)	1 487 756	1 293 066	2 037 827	0,6	57,6

Kaynak: Trademap/BAE-directdata

EK-3: BAE'nin Ülkelere Göre İhracatı (1.000 dolar)

Sıra	Ülke (ilk 15)	2019	2020	2021	Pay (% 2021)	Değişim (%, 2020- 2021)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		315 942 728	335 296 908	425 159 906	100	26,8
1.	Tayvan	470 678	399 051	43 761 662	10,3	10866,4
2.	S. Arabistan	23 993 333	21 831 088	26 564 028	6,2	21,7
3.	Hindistan	14 667 544	11 496 862	23 978 568	5,6	108,6
4.	Irak	13 739 818	13 111 168	14 252 427	3,4	8,7
5.	Hong Kong	5 633 527	7 868 416	10 732 826	2,5	36,4
6.	Umman	10 890 175	9 697 910	10 109 047	2,4	4,2
7.	Kuveyt	8 538 938	7 046 796	9 236 236	2,2	31,1
8.	Çin	9 367 965	8 022 418	9 068 777	2,1	13
9.	İsviçre	13 656 257	9 848 733	8 716 940	2,1	-11,5
10.	ABD	6 390 409	5 367 214	7 674 495	1,8	43
11.	İran	7 084 010	4 534 449	6 581 186	1,5	45,1
12.	Mısır	3 671 668	3 847 550	5 880 263	1,4	52,8
13.	Pakistan	3 482 217	3 471 871	4 245 175	1	22,3
14.	Türkiye	3 833 443	5 921 586	3 915 431	0,9	-33,9
15.	Belçika	3 025 962	2 331 033	3 726 592	0,9	59,9

Kaynak: Trademap/BAE-directdata

EK-4: BAE'nin Ülkelere Göre İthalatı (1.000 dolar)

Sıra	Ülke (ilk 15)	2019	2020	2021	Pay (% 2021)	Değişim (%, 2020- 2021)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		267 937 296	246 961 071	347 529 087	100	40,7
1.	Çin	40 777 643	39 392 754	51 795 572	14,9	31,5
2.	Hindistan	26 735 301	16 475 251	20 876 187	6	26,7
3.	ABD	20 013 732	16 521 867	16 876 600	4,9	2,1
4.	Japonya	12 613 927	9 458 332	10 859 511	3,1	14,8
5.	Türkiye	3 535 832	3 041 385	9 580 882	2,8	215
6.	Almanya	10 074 235	8 625 278	8 299 268	2,4	-3,8
7.	İtalya	6 561 554	5 546 476	7 983 864	2,3	43,9
8.	Vietnam	7 194 111	5 852 131	7 601 250	2,2	29,9
9.	S. Arabistan	6 845 384	6 476 166	7 378 270	2,1	13,9
10.	Mali	3 218 834	2 949 638	7 327 217	2,1	148,4
11.	Fransa	6 764 002	4 765 615	6 090 134	1,8	27,8
12.	İngiltere	7 288 213	5 856 066	5 368 765	1,5	-8,3
13.	İsviçre	4 112 328	3 028 663	5 350 068	1,5	76,6
14.	G. Afrika	2 778 507	3 692 773	4 454 747	1,3	20,6
15.	Tayland	3 419 772	3 013 160	3 861 013	1,1	28,1

Kaynak: Trademap/BAE-directdata

Ek-5: Türkiye'nin BAE'ye İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)

GTİP	ÜRÜNLER (ilk 15)		2019	2020	2021	Pay (% 2021)	Değişim (%, 2020- 2021)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			3 627 165	2 828 394	5 493 464	100	94,2
1.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	440 685	398 751	1 734 910	31,6	335,1
2.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallerden veya kıymetli metallerle kaplama metallerden)	1 096 077	500 239	1 418 895	25,8	183,6
3.	5702	Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları	63 895	65 030	145 381	2,6	123,6
4.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	128 625	36 067	115 906	2,1	221,4
5.	0407	Kuş ve kümes hayvanlarının kabuklu yumurtaları	17 887	42 411	71 546	1,3	68,7
6.	9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	41 843	39 204	61 723	1,1	57,4
7.	6802	Yontulmuş a veya	39 256	36 370	56 598	1	55,6

		inşaata elverişli işlenmiş taşlar (kayagan taşı hariç), mozik için küp şeklinde taşlar, granüller					
8.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	20 405	34 708	52 158	0,9	50,3
9.	7216	Demir veya alaşımsız çelikten profiller	32 898	33 587	35 857	0,7	6,8
10.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	7 434	8 738	33 994	0,6	289
11.	9401	Oturmaya mahsus mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	26 927	24 804	33 370	0,6	34,5
12.	8802	Helikopterler, uçaklar vb; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları	0	0	32 500	0,6	0
13.	8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	27 553	25 310	30 912	0,6	22,1

14.	6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	24 865	19 842	30 570	0,6	54,1
15.	1806	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları	31 765	24 365	29 553	0,5	21,3

Kaynak: Trademap /Türkiye-directdata

Ek-6: Türkiye'nin BAE'den İthalatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (ilk 15)	2019	2020	2021	Pay (% 2021)	Değişim (%, 2020- 2021)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			4 388 996	5 603 801	2 442 660	100	-56,4
1.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	3 539 990	5 102 308	1 476 281	60,4	-71,1
2.	7601	İşlenmemiş alüminyum	175 537	133 078	237 554	9,7	78,5
3.	7113	Mücevherci eşyası ve aksesuarları (kıymetli metallerden veya kıymetli metallerle kaplama metallerden)	194 947	116 317	220 880	9	89,9
4.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde	248 156	7 904	146 995	6	1759,8

		edilen yağlar					
5.	3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	54 631	62 748	132 447	5,4	111,1
6.	3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	53 656	52 433	92 378	3,8	76,2
7.	7602	Alüminyum döküntü ve hurdaları	7 636	9 290	16 482	0,7	77,4
8.	8431	İş ve Maden Makinelerinin aksam ve parçaları	3 897	2 439	12 125	0,5	397,1
9.	5404	Sentetik monofilamentler (67 desiteks veya daha fazla olup, enine kesiti 1 mm. yi geçmeyenler), şerit ve benzerleri	7 278	6 227	10 170	0,4	63,3
10.	3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialisterler, vb. (ilk şekilde)	1 224	3 473	6 081	0,2	75,1
11.	3816	Ateşe dayanıklı çimentolar, harçlar, betonlar vb. Karışımlar	3 727	5 880	5 213	0,2	-11,3
12.	8507	Elektrik akümülatörleri (bunların separatörleri dahil)	1 869	3 625	4 909	0,2	35,4

13.	7801	İşlenmemiş kurşun	1 833	2 469	3 747	0,2	51,8
14.	2803	Karbon (tarifenin başka yerinde belirtilmeyen)	4 787	4 237	3 457	0,1	-18,4
15.	7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham)	0	302	3 421	0,1	1032,8

Kaynak: Trademap /Türkiye-directdata